

Stephen King: Crouch End

Mire az asszony végre elment, már hajnali fél három felé járt. Kint, a Crouch End-i őrszoba előtt a Tottenham Lane olyan volt, mint egy folyó kis holtága. London aludt... de London sosem alszik mélyen, és álmai nyomasztóak.

Vetter közrendőr becsukta jegyzetfüzetét: majdnem betelt, miközben az amerikai nő különös, őrült történetét végighallgatta. Az írógépre és a mellette levő polcon várakozó úrlapok halmára nézett. - Reggel, napvilágnál még furább lesz ez a história - mondta.

Farnham közrendőr épp kólát ivott. Jó ideig nem szólalt meg. - A nő amerikai volt, nem igaz? - mondta végül, mintha ez sok mindent - vagy akár mindent - megmagyarázhatna.

- Megy hátra, a süllyesztőbe az egész - hagyta rá Vetter, és körüljártatta a szemét, cigarettát keresett. - De azon tűnődöm, vajon...

Farnham elnevette magát. - Csak nem azt akarja mondani, hogy van, amit elhisz belőle? Na ne! Mást ugrasson, uram!

- Hallott tőlem ilyesmit? Nem. De maga még újonc itt.

Farnham egy kicsit kihúzta magát a székén. Huszonhét éves volt, s aligha tehetett róla, hogy északról, a Muswell Hillről helyezték át ide, vagy hogy Vetter, aki majdnem kétszer olyan idős volt, mint ő, egész szolgálati idejét Londonnak ebben a csendes, tespedt zugában töltötte, a Crouch Enden, ahol soha nem történt semmi.

- Lehetséges, uram - mondta -, de ne vegye tiszteletlenségnek, ha megjegyzem, hogy nekem is benőtt már a fejem lágya, és meg tudom ítélni a dolgokat... a színükről és a visszájukról.

- Dobjon meg egy cigivel, öregem - mondta Vetter, láthatólag mulatva magában. - Ez az! Milyen rendes gyerek maga! - Egy élénkpiros dobozból gyufát vett elő, rágyújtott, aztán egy suhintással eloltotta a gyufát, és csonkját Farnham hamutartójába dobta. A gomolygó füstön át a fiatalemberre meredt. Valaha ő maga is jóképű fickónak számított, de az már régen volt: arcát mély ráncok barázdálták, s orrára kusza térképet rajzoltak az erek. Hát igen, Vetter közrendőr hat Harpot is leeresztett a torkán egy éjszaka... - Szóval maga azt gondolja, hogy a Crouch End nagyon nyugodt hely, igaz?

Farnham vállat vont. Valójában azt gondolta, hogy a Crouch End ásfítani való külvárosi körzet - öccse biztosan kéjjel nevezné "döglesztő Unalom-Uralom"-nak.

- Persze - mondta Vetter. - Látom, hogy azt gondolja. És igaza is van. Tizenegykor itt általában mindenki aludni megy. De én egy csomó különös dolgot éltem át a Crouch Enden. Ha maga csak feleannyi ideig lesz itt, mint én, magának is bőven kijut belőlük. Ebben a hat-nyolc nyugodt háztömbben furább dolgok esnek meg, mint bárhol másutt Londonban - ez túlzásnak hangzik, tudom, de szerintem így van. És ezért félek. Úgyhogy jól beszorózok, és akkor nem félek annyira. Vessen néha egy pillantást Gordon őrmesterre, Farnham, és tegye fel magának a kérdést, hogy miért hófehér a haja a negyven évével. Azt is mondanám, hogy vessen egy pillantást Pettyre, de ezt nemigen teheti meg, ugye? Merthogy Petty 1976 nyarán öngyilkos lett. Az volt a mi legforróbb nyarunk. Igen, az... - úgy látszott, Vetter a megfelelő szót keresi - kegyetlen egy nyár volt. Kegyetlen. Jó páran közülünk már attól tartottak, hogy esetleg áttörnek.

- Kik törnek át és min? - kérdezte Farnham. Érezte, hogy gunyoros mosoly görbíti fel a szája sarkait, de bár tudta, hogy ez korántsem bölcs dolog, képtelen volt elnyomni. Vetter ugyanis a maga módján éppúgy félrebeszél, mint az amerikai nő. Igaz, egy kicsit mindig is kótyagos volt. Valószínűleg az ivás miatt. Ekkor észrevette, hogy Vetter mosolyogva nézi.

- Most azt gondolja, lökött vén fecsegő vagyok, mi? - mondta.

- Dehogy, dehogy - tiltakozott Farnham rossz lelkiismerettel.

- Maga jó képességű srác - mondta Vetter. - Amikor ilyen idős lesz, mint én, nem ezen az őrszobán fogja koptatni a fenekét az egyik íróasztalnál. Legalábbis ha zsaru marad. Gondolja, hogy az marad? El tudja képzelni?

- Igen - mondta Farnham. Így is volt; el tudta képzelni. Nem akarta otthagyni a rendőrséget, noha Sheila szerette volna, ha másutt helyezkedik el, ahol számíthat rá. Például a Fordnál, a szerelőszalag mellett. De a gondolatra, hogy a Fordnál kell gürcölnie, Farnhamnek görcsbe rándult a gyomra.

- Én is így gondoltam - mondta Vetter, elnyomva a cigarettát. - A vérében van, igaz? Sokra is viheti, nem fog ittrekedni a jó öreg, unalmas Crouch Enden. De azért van még egy s más, amit nem tud. A Crouch End fura egy hely. Egyszer bele kéne néznie azokba az anyagokba ott hátul, Farnham. Ó, a legtöbbje szokványos ügy... fiúk és lányok, akik megszöktek hazulról, mert hippi akartak lenni vagy punkok, vagy mit tudom én, minek nevezik magukat mostanság... férjek, akik leléceltek (és ha látja a feleségüket, többnyire meg is érti, miért)... felderítetlen gyújtogatások... meglovasított erszények... minden efféle. De akad épp elég olyan história is köztük, amitől megfagy az ereiben a vér. És néhány olyan, amitől felkavarodik a gyomra.

- Tényleg?

Vetter bólintott. - Némelyik nagyon hasonlít arra, amit ettől a szegény amerikai csajtól hallottunk. Sose látja többé a férjét - ezt én mondom magának. - Farnhamre nézett, és megrántotta a vállát. - Akár hiszi, akár nem. Egyre megy, igaz? Az anyagok ott vannak. Hivatalosan "lezáratlan ügyek"-nek nevezzük őket, mert ez mégiscsak udvariasabb formula, mint a "süllyesztő" vagy a "kitörölhetjük-velük-a-seggünket papírok". Búvárkodjon hát bennük, Farnham. Búvárkodjon.

Farnham nem szólt semmit, de valóban elhatározta: "búvárkodni" fog. A gondolat, hogy ott hátul egész sereg olyan históriát találhat, amelyet az imént az amerikai nő elmondott, főbe kólintotta.

- Néha - mondta Vetter, elcsenve még egyet Farnham cigarettáiból - azon töröm a fejem, mit várhatunk a dimenzióktól.

- A dimenzióktól?

- Igen, drága jó fiam; a dimenzióktól. A sci-fi-írók folyton a dimenziókkal traktálnak bennünket, nem? Egyáltalán olvasott már sci-fit, Farnham?

- Nem - felelte Farnham. Úgy látta, bolonddá akarják tenni, mégpedig nagyon furfangos módon.

- Ismeri Lovecraftot? Olvasott valamit tőle?

- Sose hallottam róla - felelte Farnham. Az utolsó szépirodalmi mű ugyanis, amit saját jószántából elolvasott, egy kis viktoriánus modorban megírt elbeszélés volt, a Két selyemricseszes úriember.

- Nos, ez a Lovecraft nevű pasas örökké a dimenziókról írkált - mondta Vetter, előszedve élénkpiros gyufásskatulyáját. - A hozzánk közeli dimenziókról. Amik tele vannak halhatatlan szörnyekkel: az ember beleőrülne, ha csak egy pillantást vetne rájuk. Marhaság, persze, hátborzongató marhaság. De ha néha bevetődik ide egy ilyenvalaki, tanakodni kezdek, hogy vajon az egész marhaság-e. Ilyenkor, mikor csend van és késő éjszaka, mint most is, arra gondolok, hogy a mi egész világunk, minden, amit kedvesnek, normálisnak és egészségesnek tartunk, talán olyan, mint egy levegővel töltött nagy bőrlabda. Itt-ott azonban a bőr majdnem teljesen el van kopva. Ezeken a helyeken a válaszfalak vékonyabbak. Ért engem?

- Igen - felelte Farnham, de gondolatban hozzátette: Azt is mondhattam volna, Vetter, hogy "Kapt be!",

mert ezt szoktam mondani annak, aki ugratni próbál.

- Aztán megállapítom magamban: "a Crouch End is olyan hely, ahol vékony a fal". Szamárság, de ilyesmik járnak a fejemben. Alighanem túl élénk a fantáziám; anyám legalábbis mindig ezt mondta.

- Igazán?

- Igen. És tudja, még mit gondolok?

- Nem, uram... fogalmam sincs.

- Highgate-tel általában semmi baj, ezt gondolom: ott éppen olyan vastag a fal, amilyennek szeretnénk köztünk és a dimenziók között, és a Muswell Hillen dettó. De vegyük most Archwayt és Finsbury Parkot. Ezek szintén határosak a Crouch Enddel. Mind a két helyen vannak barátaim, és tudják, hogy érdekelnek bizonyos dolgok, amiknek nincs ésszerű magyarázatuk. Bizonyos őrült históriák, amiket, fogalmazzunk így, olyan emberek mondanak el, akiknek semmi hasznuk abból, hogy őrült históriákat agyalnak ki.

Eszébe jutott már, Farnham, hogy feltegye magának a kérdést: ugyan minek mondta el nekünk ez az asszony mindazt, amit elmondott, ha nem volt igaz?

- Hát...

Vetter meggyújtott egy gyufát, és Farnhamre nézett fölötte. - Csinos fiatal nő, huszonhat éves, két gyereke van, ott alszanak a hoteljében, a férje fiatal ügyvéd, jól menő irodával Milwaukee-ben vagy másutt. Mi haszna belőle, hogy idejön, és olyan dolgokkal próbál etetni bennünket, amilyeneket csak a Hammer-filmekben látni?

- Nem tudom - mondta Farnham feszengve. - De talán van valamilyen magya...

- Én tehát arra gondolok - vágott a szavába Vetter -, hogy ha csakugyan vannak "elvékonyodások", akkor az egyik Archwaynél és Finsbury Parknál kezdődik... de a legvékonyabb rész itt van a Crouch Enden. És arra gondolok, mi lenne, ha az a maradék bőrréteg, amely a labda belsejétől még elválaszt bennünket, egy szép napon... végképp elválna? Mi lenne ezen a bizonyos napon, ha akár a fele is igaz annak, amit ez az asszony mesélt?

Farnham hallgatott. Most már azt is valószínűnek tartotta, hogy Vetter közrendőr hisz a tenyérjéslásban, a koponyaértelmezésben és a rózsakeresztesekben.

- Olvasgasson csak ott hátul - mondta Vetter, és felállt. Roppanás hallatszott, amikor két kezét a vesetájékára téve kihúzta magát. - Megyek, szívok egy kis friss levegőt.

Kiment. Farnham vegyes érzelmekkel - mulatva és bosszankodva - nézett utána. Vetter hóbortos, az tény. Amellett fene nagy cigitarhás. Márpedig a cigi nem olcsó ebben a szép új világban, a jóléti államban. Felvette az asztalról Vetter jegyzetfüzetét, s lapozgatni kezdte a "csaj" históriáját.

És igenis át fogja olvasni a süllyesztő anyagait.

Mert biztos jókat fog röhögni.

A "csaj" - vagy a fiatal nő, ha "politikailag korrektek" akarunk lenni (és akkoriban úgy látszott, minden amerikai erre törekszik) - előző este negyed tizenegykor rontott be az őrszobára, haja nedves csimbókokban lógott arca körül, szeme kidülledt. Táskáját a szíjánál fogva vonszolta.

- Lonnie - mondta. - Kérem, keressék meg Lonnie-t!

- Hogyne, mindent megteszünk, hogy megtaláljuk - mondta Vetter. - De előbb árulja el nekünk, hogy ki az a Lonnie.

- Lonnie halott - mondta a fiatal nő. - Tudom, hogy halott. - Sírni kezdett. Aztán nevetni - vagy inkább vihogni. Táskáját maga elé ejtette. Hisztériás roham kerítette hatalmába.

Az őrszoba, munkanap és késő este lévén, elég néptelen volt. Raymond őrmestert egy pakisztáni nő foglalta le, szinte földöntúli nyugalommal mondván neki, hogyan szabadította meg a táskájától a Hillfield Avenue-n egy suhanc, akin futballtetoválások díszlettek, s aki kékre festett haját hatalmas taréjban viselte. Vetter látta, hogy Farnham bejön az előszobából, miután leszedett néhány régi plakátot (BEFOGADNA SZÍVÉBE ÉS OTTHONÁBA EGY KILÖKÖTT GYEREKET?), és kitett egypár újat (A BIZTONSÁGOS ÉJSZAKAI KERÉKPÁROZÁS HAT SZABÁLYA).

Vetter intett Farnhamnek, hogy jöjjön, Raymond őrmesternek pedig - aki rögtön körülnézett, amikor az amerikai nő hisztériába hajló hangját meghallotta -, hogy maradjon. Raymond, aki úgy tördelte a zsebmetszők ujjait, akár a gyufaszálakat ("Ugyan már, öregem - mondta mindig, amikor kérdőre vonták a törvénytelen módszer miatt -, amit ötvenmillió ázsiai művel, az nem lehet helytelen"), nem az az ember volt, aki egy hisztériás nővel bánni tud.

- Lonnie! - sikoltotta a jövevény. - Jaj, segítsenek, elkapták Lonnie-t!

A pakisztáni nő a fiatal amerikai nő felé fordult, nyugodtan szemlélte néhány pillanatig, majd visszafordult, és tovább mesélte Raymond őrmesternek, hogyan tépték ki kezéből a táskáját.

- Kisasszony... - kezdte Farnham közrendőr.

- Mi folyik ott kint? - suttogta az amerikai nő. Zihálva lélegzett. Bal arcán Farnham karcolást vett észre. Csinos kis macska volt, szemrevaló, kicsiny, de hetyke csöcsökkel és dús aranybarna hajjal. Ruhadarabjai közepesen drágák voltak. Egyik cipőjének hiányzott a sarka.

- Mi folyik ott kint? - ismételte meg. - Szörnyetegek...

A pakisztáni nő megint odanézett... és elmosolyodott. Fogai szuvasak voltak. Aztán hirtelen, mintha bűvészmutatvány volna, eltűnt arcáról a mosoly, s átvette Raymond-tól az ELVESZETT VAGY ELLOPOTT TÁRGYAK feliratú úrlapot.

- Kerítsen a hölgynek egy csésze kávé, és hozza a hármasba - mondta Vetter. - Ugye meginná egy csésze kávé, asszonyom?

- Lonnie - suttogta az. - Tudom, hogy halott.

- Most pedig eljön szépen az öreg Ted Vetterrel, és egykettőre tisztába tesszük ezt a dolgot - mondta neki a rendőr, és felsegítette. Az asszony halk, panaszos hangon még akkor is beszélt, amikor Vetter, óvatosan átkarolva a derekát, elvezette. És bizonytalanul bicegett a letört cipősarka miatt.

Farnham hamarosan megjelent a kávéval a hármasban, egy csupasz fehér falú kis helyiségben, amelyben mindössze egy viharvert asztal és négy szék, s az egyik sarokban egy vízhűtő kanna állt. Letette a kávé az asszony elé.

- Tessék, asszonyom - mondta. - Ez jót fog tenni. Szereztem cukrot is, ha...

- Nem bírom meginni - mondta az asszony. - Nem bírnám... - Aztán mégis felvette a porceláncsészét, valakinek a rég ittfelített blackpooli emlékét: úgy fogta át mindkét kezével, mintha megre vágyna. Keze erősen reszketett, s Farnham szeretett volna szólani neki, hogy tegye le, mert még kilócsintja a kávé és leforázza magát.

- Nem bírnám - mondta még egyszer. Aztán ivott a kávéból, továbbra is két kézzel tartva a csészét, akár az erőlevest ivó gyerek. És amikor a két rendőrré nézett, a tekintete is gyermeki volt: ártatlan, elcsigázott, rimánkodó... és mondhatni kétségbeesett. Mintha a megrázkódtatás, amely érte, valahogy visszafiatalította volna; mintha egy láthatatlan kéz nyúlt volna le az égből, és letörölte, kitörölte volna az elmúlt húsz év minden nyomát: a Crouch End-i kis fehér kihallgatósobában egy felnőtteknek való amerikai ruhákba bújt gyerekek ült.

- Lonnie - mondta. - A szörnyek - mondta. - Ugye segítenek nekem? Kérem, segítsenek nekem! Talán nem is halt meg. Talán...

Amerikai állampolgár vagyok! - kiáltotta hirtelen, majd mintha valami roppant szégyenletes dolgot mondott volna, zokogásban tört ki.

Vetter finoman megveregette a vállát. - Ugyan, ugyan, asszonyom. Azt hiszem, tudunk segíteni magának, megkeressük Lonnie-t. A férje, ugye?

Az asszony, tovább zokogva, bólintott. - Danny és Norma a hotelben van... a pótamával... biztos alszanak... és majd várni fogják, hogy megcsókolja őket, mikor visszamegyünk...

- Jó lenne, ha meg tudna nyugodni végre, és elmondaná nekünk, hogy mi történt.

- És hogy hol - tette hozzá Farnham. Vetter rosszalló pillantást vetett rá.

- De hát éppen ez az! - kiáltotta az asszony. - Nem tudom, hogy hol! És még azt se tudom biztosan, hogy mi történt, kivéve, hogy i-i-iszonyú volt!

Vetter már elővette jegyzetfüzetét. - Mi a neve, asszonyom?

- Doris Freeman. A férjem Leonard Freeman. Az Inter-Continentalban lakunk. Amerikai állampolgárok vagyunk. - Úgy látszott, a nemzeti hovatartozás hangoztatása ezúttal némi biztonságérzést ad neki. Kortyolt a kávéból, és letette a csészét. Farnham látta, hogy a tenyere egész vörös. Majd még érezni fogod ezt, szívi, gondolta.

Vetter gondosan feljegyezte az adatokat. Aztán egy pillanatra, alig észrevehetően, Farnhamre villant a szeme.

- Vakációzni jöttek át Európába? - kérdezte.

- Igen... úgy volt, hogy két hétig leszünk itt, aztán Spanyolországba megyünk. Barcelonában akartunk tölteni egy hetet... De ezzel nem találhatjuk meg Lonnie-t!

- Csak a körülményeket próbáljuk tisztázni, Mrs. Freeman - mondta Farnham. Önkéntelenül is halkan beszéltek mind a ketten, igyekeztek lecsendesíteni az asszonyt. - Hát akkor fogjon bele, mondja el nekünk, mi történt. Egész egyszerűen, ahogy eszébe jut.

A kezdet meglepte őket.

- Miért olyan nehéz taxit kapni Londonban? - kérdezte Doris Freeman.

Farnham nemigen tudta, mit mondjon, Vetter azonban úgy válaszolt, mintha a kérdés szorosan a tárgyhoz tartozna.

- Több oka lehet, asszonyom. Például, hogy sok a turista. Miért? Nehezen találtak olyan valakit, aki hajlandó volt kihozni magukat a Crouch Endre?

- Igen. Háromkor indultunk el a szállodából, és először a Hatchard'sba mentünk. Ismeri?

- Igen, asszonyom - mondta Vetter. - Szép nagy könyvesbolt, ugye?

- Az Inter-Continentalnál rögtön kaptunk taxit... egész sor állt a szálloda előtt. De amikor kijöttünk a Hatchard'sból, egyet se láttunk. És amikor végre méltóztatott megállni egy, a sofőr csak nevetett, és megrázta a fejét, amikor Lonnie közölte, hogy a Crouch Endre akarunk menni.

- Ja, ha a külső kerületekről van szó, nagyon pofátlanok tudnak lenni ezek a szarjankók... már elnézést, asszonyom - mondta Farnham.

- Lonnie egy font borraivalót ajánlott fel neki, mégsem állt kötélnek - mondta Doris Freeman, s a hangján érződött, hogy ezt még most sem tudta megemésztetni: igazi amerikai volt. - Majdnem fél órát vártunk, amíg jött egy taxis, aki azt mondta, felvesz bennünket. Ekkor már fél hat volt, talán háromnegyed hat. És Lonnie ekkor fedezte fel, hogy elvesztette a címet...

Megint megmarkolta a csészét.

- Kit akartak meglátogatni? - kérdezte Vetter.

- A férjem egyik kollégáját. Egy John Squales nevű ügyvédet. A férjem még nem találkozott vele, de az irodáik... - Bizonytalan mozdulatot tett.

- Kapcsolatban álltak?

- Igen, azt hiszem. Amikor Mr. Squales megtudta, hogy Londonban fogunk vakációzni, meghívott bennünket magához vacsorára. Lonnie természetesen mindig az irodájába címezte a leveleit, de Mr. Squales lakáscíme is megvolt neki egy cédulán. Miután beszálltunk a taxiba, felfedezte, hogy elvesztette. Egyedül arra emlékezett, hogy a lakás valahol a Crouch Enden van.

Ünnepélyesen nézett a két rendőrré.

- Crouch End - szerintem csúnya név.*

Vetter megkérdezte: - És akkor mit csináltak?

Doris Freeman beszélni kezdett. Mire befejezte, elfogyott az első csésze kávéja és jórészt a második is, s Ted Vetter számos oldalt írt tele nagy, kövér betűivel.

Lonnie Freeman jól megtermett ember volt, s ahogy előredőlt a fekete kocs szélés hátsó ülésén, hogy a vezetővel beszélhessen, Doris megdöbbsent, mert egészen olyannak látta, mint amikor először akadt meg a szeme rajta egy egyetemi kosárlabdameccsen az utolsó évükben: ott ült a padon, két térde valahol fent, a füle táján leledzett, vaskos csuklóban folytatódó keze a lábszárai közt csüngött. Csak akkor kosarassort volt rajta s a nyakában törülköző, most pedig öltönyt viselt, nyakkendővel. Nem sok ilyen mérközésen vett részt, gondolta Doris szeretettel, mert mi tagadás, nem kosarazott túl jól. És elvesztett bizonyos címeket.

A taxis elnézően hallgatta az elveszett cím történetét. Idősebb ember volt, s könnyű nyári anyagból készült szürke öltönyével épp az ellentéte a lompos New York-i taxisoknak. Csak a kockás gyapjúsapkája ütött el az öltözködéstől, de az se bántóan: kedves kis karakánságot adott neki. Kint a Haymarketen végtelen sorokban haladtak a járművek, s a közeli színház plakátjaiból ítélve Az operaház fantomjának diadalmenete is végtelennek ígért.

- No, mondok én magának valamit, főnök - így a taxis. - Elviszem magukat a Crouch Endre, megállunk egy telefonfülkénél, megnézi az illető címet, aztán hipp-hopp, már ott is vagyunk.

- Nagyszerű! - mondta Doris, és így is gondolta. Hat napja voltak Londonban, és nem emlékezett rá, hogy bárhol találkozott volna szívesebb vagy civilizáltabb emberekkel.

- Köszönöm - mondta Lonnie, és hátradőlt. Átölelte Dorist, és elmosolyodott. - Látod? Semmi probléma.

- De ez nem a te érdemed - gonoszkodott az asszony, és tréfásan hasba bokszolta.

- Rendbe' van - mondta a taxis. - Akkor hajrá, irány a Crouch End!

Augusztus vége volt, s kitartó meleg szél fújt, az úttestre sodorva a zörgő-csörgő szemetet, és meg-meglibegtetve a munkából hazafelé tartó férfiak és nők zakóját, szoknyáját. A nap lenyugodni készült, s amikor felbukkant az épületek között, Doris látta, hogy kezdi felvenni vöröses alkonyi színét. A taxis dudorászott. Derekán Lonnie karjával Doris megnyugodott - az utóbbi hat napban több időt töltött a férjével, mint egész évben, legalábbis úgy érezte, s boldogan fedezte fel, hogy ezt élvezi is. Amellett Amerikából se mozdult még ki eddig, s újra meg újra figyelmeztetnie kellett magát, hogy Angliában van, hogy Barcelonába fog menni, alig néhány ezer embernek van ilyen szerencséje.

Ekkor a nap eltűnt egy épületsor mögött, s Doris szinte azonnal elvesztette a tájékozódási képességét. Már korábban rájött, hogy a taxizásnak Londonban ez az eredménye. London roppant labirintusa a Road-oknak és Mew-knak és Hill-eknek és Close-oknak (sőt Inn-eknek is), és Doris sehogy sem értette, hogyan tud itt bárki is kiigazodni. Amikor ezt előző nap megemlítette Lonnie-nak, azt a választ kapta, hogy mindenki nagyon vigyáz... nem tűnt még fel neki, hogy minden taxisnak ott van a keze ügyében a London utcajegyzéke, gondosan bedugva a műszerfal alá?

Ez volt a leghosszabb taxiútjuk. Az elegáns negyed lassan elmaradt mögöttük (bár Dorisnak az a képtelen érzése támadt, hogy körbe-körbe mennek). Áthaladtak egy lakótelepen, amelynek egyforma házai akár lakatlanok is lehettek, mert az életnek semmi jelét sem mutatták (nem, helyesbített Mrs. Freeman, elmondva élményeit Vetter-nek és Farnhamnek a kis fehér szobában, látott egy kisiút, aki a járda szélén ült, és gyufákat gyújtogatott), aztán egy olyan részen, ahol kicsiny, ütött-kopott boltok és gyümölcsösstandok voltak, és aztán - nem csoda, ha Londonban autózva az idegen végül is egészen összezavarodik - úgy látszott, hirtelen visszajutottak ugyanabba az elegáns negyedbe.

- Még egy McDonald's is volt ott - mondta Doris Vetternek és Farnhamnek, azon a hangon, amelyen csak a szfinxről és a függőkerteréről szokás beszélni.

- Nahát! - mondta Vetter kellő ámulattal és áhítattal. Mrs. Freeman memóriája a jelek szerint teljesen kitisztult, s ő nem akarta kizökkenteni ebből a hangulatból, legalábbis addig, amíg el nem mond mindent, amit csak tud.

Elhagyták az elegáns negyedet is, fő díszével, a McDonald'sszal. Rövid ideig szabad területen haladtak, s a nap most már tömör narancssárga labdaként lebegett a láthatáron, különös fénnel árasztva el az utcákat: a szemlélőnek az volt a benyomása, hogy a járókelők mindjárt lángra lobbannak.

- Ekkor kezdtek megváltozni a dolgok - mondta Doris. Hangja valamivel halkabb lett. Keze megint reszketett.

Vetter feszült figyelemmel hajolt előre. - Megváltoztak? Hogyan? Hogyan változtak meg a dolgok, Mrs. Freeman?

Egy újságos kirakata előtt mentek el, mondta Doris, s a kinti táblán ez állt: HATVANAN VESZTEK ODA A FÖLD ALATTI SZÖRNYŰSÉGBEN.

- Lonnie, nézd csak!

- Mit? - Nyújtogatta a nyakát, tekergette a fejét, de az újságos üzlete már eltűnt mögöttük.

- Ez volt kiírva: "Hatvanan vesztek oda a földalatti szörnyűségben."
- Hogyhogy? Talán karambol volt a földalattin?
- Sejtelmem sincs. - Doris előrehajolt. - Nem tudja, kérem, mire vonatkozott ez? Karambol lett volna a földalattin?
- Összeütközés, asszonyom? Nem tudok róla.
- Van rádiója?
- Itt a kocsiban nincs, asszonyom.
- Lonnie?
- Hmmm?

De látta, hogy Lonnie-t már nem érdekli az ügy. Újra kiforgatta a zsebeit (és mivel a mellényes öltönye volt rajta, jó néhányat kellett kiforgatnia), még egyszer megpróbálta előkeríteni azt a bizonyos cédulát John Squales címével.

A krétával a táblára írt mondat minduntalan felvillant Doris agyában. HATVANAN HALTAK MEG A FÖLDALATTI-KARAMBOLBAN: ez lett volna a helyes megfogalmazás. De... HATVANAN VESZTEK ODA A FÖLD ALATTI SZÖRNYŰSÉGBEN. Ez nyugtalanná tette. Az újságíró nem a "meghal", hanem az "odavész" szót használta, mint a régi idők tudósítói, akik mindig így adták hírül, hogy valahol ismét tengerészek fulladtak bele a tengerbe.

FÖLD ALATTI SZÖRNYŰSÉG.

Ez se volt ínyére. Sírokra, csatornákra kellett gondolnia, meg hervatag-halavány, förtelmes valamikre, amint hirtelen kirajzanak a pályatestek alagútjaiból, karjaikkal (polipkarjaikkal?) átnyalábolják a peronokon várakozó boldogtalan utasokat, és bevonszolják őket a sötétbe...

Jobbra fordultak. A sarkon három bőrruhás fiú ácsorgott motorkerékpárja mellett. Egy pillantást vetettek a taxira, s Dorisnak - a lenyugvó nap ebből a szögből szinte pontosan az arcába sütött - egy másodpercre úgy rémlett, a motorosoknak nincs is emberi fejük. Ebben az egyetlen másodpercben undorítóan biztos volt benne, hogy a fekete bőrdzsekik felett sima patkányfejek ülnek, hogy fekete patkányszemek villannak a taxijukra. Aztán a fény iránya egy picit megváltozott, s látta, hogy természetesen tévedett: három fiatalember cigarettázott csak az amerikai édességbolt egyik brit változata előtt.

- Megérkeztünk - mondta Lonnie, abbahagyva a keresgélést és kimutatva az ablakon. Egy tábla mellett haladtak el, amelyen ez állt: CROUCH HILL ROAD. Régi téglaházak fogták körül a taxit, s néztek le rá üres ablakszemeikkel, mint megannyi álmos matróna. Két- és háromkerekű bringákon néhány gyerek rohangu ide-oda. Két másik gördeszkával próbálkozott, nem nagy sikerrel. Munkából hazatért apák üldögéltek együtt itt-ott, fújták a füstöt, beszélgettek, figyelték a gyerekeket. Mindez megnyugtatóan normálisnak látszott.

A taxi egy barátságatlan küllemű vendéglő előtt állt meg - ablakában elkoszolódott kis tábla hirdette; MINDENNEMŰ SZESZES ITAL KAPHATÓ, középen pedig egy jóval nagyobb tudatta, hogy odabent curryt is árusítanak, amely elvihető. A belső párkányon óriási szürke macska aludt. A vendéglő mellett telefonfülke állt.

- Helyben volnánk, főnök - mondta a taxis. - Maga megkeresi a barátja címit, én pedig megtalálom őt magát.

- Nagyon helyes - mondta Lonnie, és kiszállt.

Doris még üldögélt egy-két percig a kocsiban, aztán ő is kiszállt, mert szükségét érezte, hogy kinyújtóztassa a lábát. A meleg szél még mindig fúj. Belekapott a szoknyájába, majd a lábszárára tapasztott egy nyilván régóta hányódó fagyaltospapírt. Utálkozó fintorral távolította el. Amikor felnézett, épp a tüköruvegéből készült ablak másik oldalán fekvő hatalmas szürke kandúrra esett a tekintete. Az is ránézett - félszemű volt, pillantása kifürkészhetetlen. Fél pofáját is tönkrekaristolták egy hajdani viadalban. Nem maradt belőle más, mint valami torz, elhegesedett, rózsaszínű massa, a szem helyén opálos hályog és néhány szőrcomó.

Az üvegen át hangtalanul rányávogott Dorisra.

Az asszony undorral elfordult, a telefonfülkéhez ment, s az egyik piszkos üvegfalon át benézett. Lonnie a hüvelyk- és mutatóujjával kört formált, és intett neki. Aztán egy tízpennyst dugott a készülékbe, és beszélt valakivel. Nevetett - az üvegfalon keresztül azonban semmit sem lehetett hallani. Akárcsak a macska nyávogásából. Doris most megint odanézett, de a vendéglő ablaka üres volt. Láta, hogy bent félhomály van, a székek az asztalokon, s egy öregember söpröget. Amikor ismét Lonnie-ra nézett, az épp feljegyzett valamit. Majd eltette a tollát, s a papírdarabbal a kezében - Doris annyit ki tudott venni, hogy egy cím van rajta - mondott még egyet-mást, aztán letette a kagylót, és kijött.

Diadalmasan lobogtatta meg a címet. - Hurrá, ez itt a... - Átnézett Doris válla felett, és szemöldöke összerándult.

- Hova a fenébe lett az a hülye taxi?

Doris sarkon fordult. A taxi eltűnt. Ott, ahol az imént állt, csak a járda széle látszott, meg néhány szélfútt, lomhán mozgó papír a csatornában. Az utca túloldalán két gyerek huzakodott vihogva. Doris észrevette, hogy egyiküknek kacska az egyik keze - karomszerű. Eddig azt hitte, az Országos Egészségügyi Szolgálatnak van gondja az ilyen dolgokra. A gyerekek is átnéztek a másik oldalra, látták, hogy figyelni őket, megint vihogni kezdtek, és összeakaszkodtak.

- Nem tudom - mondta Doris. Zavarban volt, s egy kicsit kábának érezte magát. A hőség, az állandó szél, amely nem erősödött fel, de nem is ült el egyetlen percre sem, a sajátos fény, amely mintha festett lett volna...

- Hány óra volt ekkor? - kérdezte hirtelen Farnham.

- Nem tudom - felelte Doris Freeman, kizökkenve beszámolójából. - Hat, gondolom. Vagy talán hat óra húsz.

- Értem, folytassa - mondta Farnham, jól tudván, hogy augusztusban a napnyugta - a legnagyobb számítás szerint is - jóval hét után kezdődik.

- Mégis, mit csinált ez a pasas? - kérdezte Lonnie, tovább nézelődve erre-arra. Mintha azt várná, hogy felháborodásának meglesz a hatása, s a taxijuk ismét felbukkan. - Csak úgy fogta magát és odébbállt?

- Talán amikor felemelted a kezedet - mondta Doris, felemelve a saját kezét, s hüvelyk- és mutatóujját összegörbítve, mint Lonnie a telefonfülkében -, talán amikor ezt csináltad, azt hitte, intesz neki, hogy elmehet.

- Sokáig kellett volna integetnem neki, hogy elmenjen, hisz kettő-ötvenet mutatott az órája - dünnyögte Lonnie, s a járda széléhez ment. A Crouch Hill Road túloldalán még mindig viháncolt a két gyerek. - Hé! - kiáltotta Lonnie. - Hé, srácok!

- Maga amerikai, uram? - kiáltott vissza a kacska kezű fiú.

- Igen - mondta Lonnie mosolyogva. - Láttátok itt a taxit? Láttátok, merre ment?

Úgy tetszett, a két gyerek elgondolkodik a kérdésen. A fiú huzakodótársa egy öt éves forma kislány volt, rendetlen, szétálló barna copfokkal. Most a túloldali járda széléhez jött, két kezéből szócsövet formált, s változatlanul mosolyogva odakiáltotta - a kezei alkotta hangszórón és a mosolyán át odasívitotta nekik: - Eridj a francba, te buzi Joe!

Lonnie-nak leesett az álla.

- Uram! Uram! Uram! - rikoltotta a fiú, vadul tisztelegve a hibás kezével. Aztán mindketten nyakukba szedték a lábukat, befordultak a sarkon, és eltűntek, csak a nevetésük visszhangját hagyva hátra.

Lonnie döbbenten nézett Dorisra.

- Azt hiszem, akad egypár srác a Crouch Enden, aki nem rajong túlságosan az amerikaiakért - mondta tétován.

Doris idegesen nézett körül. Az utca most kihaltan látszott.

Lonnie átölelte. - Hát, édesem, valószínűleg gyalogolnunk kell.

- Nekem semmi kedvem hozzá. Lehet, hogy ez a két kölyök a bátyjaiért ment. - Nevetett, hogy mutassa: csak tréfál, de a nevetése kissé élesre sikerült. Az este valamilyen szürreális jelleget kapott, s ez nem tetszett neki. Úgy érezte, jobb lett volna, ha a szállodában maradnak.

- Mást pedig nemigen tehetünk - mondta Lonnie. - Ebben az utcában éppenséggel nem érnek egymásba a taxik, nem igaz?

- Lonnie, mi lehet az oka, hogy ez a taxis így faképnél hagyott bennünket? Olyan kedves embernek látszott!

- Sejtelmem sincs. De John egész jól elmagyarázta, merre kell menni. Egy Brass End nevű utcában lakik, ez egy egész kicsi zsákutca, azt mondta, nincs benne az Utcajegyzék-ben. - Miközben beszélt, elindult Dorisszal - otthagyták a telefonfülkét, a vendéglőt, ahol curryt is lehetett vásárolni, a járdát, amely ezúttal üres volt. Ismét nekivágtak a Crouch Hill Roadnak. - Befordulunk jobbra a Hillfield Avenue-ra, azon elmegyünk a fele tájáig, és balra, aztán az első kereszttutcán jobbra... vagy balra? Mindegy, a Petrie Streetre kell kilyukadnunk. Balra a második a Brass End.

- És ezt mind meg tudta jegyezni?

- Koronatanú vagyok - düllesztette ki a mellét Lonnie, s Doris kénytelen volt elnevetni magát. Lonnie mindig jobbnak tudta feltüntetni a helyzetet.

Az őrszoba folyosójának a falán ott függött a Crouch End-i körzet térképe, s ez jóval részletesebb volt, mint az átlagos London-térképek. Farnham odament, s kezét zsebre dugva tanulmányozni kezdte. Az őrszoba most nagyon csendes volt. Vetter még nem jött be - remélhetőleg alaposan kiszellőzteti azt a szeszgőzös fejét -, és Raymond is rég végzett már a pakisztáni nővel, akitől elcsaklították a táskáját.

Farnham arra a pontra tette az ujját, amelyről a leginkább feltételezhető volt, hogy a taxis ott hagyta cserben őket (persze csak ha bármit is el lehetett hinni abból, amit az asszony elmondott). Innen egész egyszerűen eljuthattak volna a barátjuk házához. Crouch Hill Road, Hillfield Avenue, aztán balra a Vickers Lane-re, azon tovább, és megint balra a Petrie Streetre. A Brass End, amely úgy ágazott ki a Petrie Streetből, mintha valakinek utólag jutott volna eszébe, hogy szükség van rá, alig hat-nyolc háznyi hosszú

volt. És az egész út összevissza talán egy mérföld. Ennyit még amerikaiak is megtehettek volna anélkül, hogy eltévednek.

- Raymond! - kiáltotta. - Itt van még?

Raymond őrmester bejött. Már civilben volt, épp a könnyű ballondzsekijébe bújt bele. - Legfeljebb egy percig, pelyhes állú kis kedvencem.

- Hagyja ezt - szólt rá Farnham, de azért mosolygott. Egy kicsit félt Raymondtól. Elég volt egy pillantás erre a dilinyós buzeránsra, hogy az ember tudja: túl közel áll ahhoz a kerítéshez, amely a rendes fickók táborát elválasztja a gazfickókétól. Bal szája sarkától cikcakkos fehér forradás húzódott, mint valami vastag zsineg, majdnem az ádámcsutkájáig. Azt állította, egy zsebtolvaj egyszer kis híján elvágta a torkát egy fűrészfogas palackdarabbal. Azt állította, ezért tördeli az ujjait. Farnham erre azt mondta magában: túró. Azt mondta magában, Raymond azért tördeli az ujjait, mert szereti hallani a ropogásukat, főképp amikor az ízületek pattannak szét.

- Van egy cigije? - kérdezte Raymond.

Farnham felsóhajtott, és adott neki egyet. Amikor rágyújtott, megkérdezte tőle: - Van valami curry-bolt a Crouch Hill Roadon?

- Nem tudok róla, édes pici bogaram - mondta Raymond.

- Pontosan így gondoltam.

- Van valami hézag, szívem?

- Nincs - vágta rá Farnham kissé túl élesen, mert eszébe jutott Doris Freeman összecsomósodott haja és merev tekintete.

A Crouch Hill Road végéhez közeledve Doris és Lonnie Freeman befordult a Hillfield Avenue-ra, amelyet tekintélyes és tetszetős házak szegélyeztek - látszat, külsín az egész, gondolta Doris, belül valószínűleg sebészi pontossággal vannak egy- és többszobás lakásokra szétmetélve.

- Eddig minden rendben - mondta Lonnie.

- Igen, úgy... - kezdte Doris, s ekkor lettek figyelmesek a halk nyöszörgésre.

Megtorpantak. A nyöszörgés jobbról hallatszott, egy velük szinte egy vonalban lévő magas sövény felől, amely kis udvart vett körül. Lonnie a hang irányába indult, de Doris megragadta a karját. - Lonnie, ne menj!

- Miért ne menjek? Valakinek baja történt.

Doris nyugtalanul követte. A sövény magas volt, de keskeny. Lonnie szét tudta húzni az ágakat - négyszögletes kis gyeptáruktól eléjük, virágokkal körülültenve. A gyeptáruk nagyon zöld volt. Közepén fekete, füstölő folt - vagy legalábbis Doris első pillantásra annak gondolta. Amikor újra kilesett Lonnie háta mögül - a vállá felett nem nézelődhetett, lévén a férje sokkal magasabb -, látta, hogy a folt - gödör, s nagyjából ember formájú. A füstcsíkok abból szálltak fel.

HATVANAN VESZTEK ODA A FÖLD ALATTI SZÖRNYŰSÉGBEN - jutott eszébe hirtelen.

A nyögések a gödörből hallatszottak, s Lonnie kezdett átnyomakodni a sövényen.

- Lonnie - mondta Doris -, kérlek, ne menj oda!

- Valakinek baja történt - ismételte meg Lonnie, s néhány gyors mozdulattal, amit súrlódás és tépés zaja kísért, áttört a még előtte levő sövényrészen. Doris látta, hogy elindul a gödör felé, aztán az ágak visszacsapódtak, s épp csak sejlett az alakja, amint határozottan haladt előre. Megpróbált utánamenni, de hiába, a sövény rövid, merev ágai jól összekarmolták. Ujjatlan blúz volt rajta.

Megrémült.

- Lonnie! - kiáltotta. - Lonnie, gyere vissza!

- Egy pillanat, szívem!

A ház közönyösen nézett rá a sövény fölött. A nyögések folytatódtak, de halkabban, s torokhangúak lettek, valamiképp vidámak. Ezt nem veszi észre Lonnie?

- Hé, van ott lent valaki? - hallotta Lonnie hangját. - Van ott... ó! Hé! Jézusom! - És Lonnie felüvöltött. Doris még sose hallotta üvölteni, s ettől a hangtól mintha vizeztömlővé változott volna a lába. Kétségbeesetten keresett rést a sövényen, ösvényt - semmit se talált. Lelki szemei előtt képek villantak fel: a motorosok, akik egy pillanatra patkányoknak látszóttak, a macska a megtépázott rózsaszín képével, a fiú a karomszerű kezével.

Lonnie! - akarta sikoltani, de nem jött ki hang a torkán.

Most küzdelem zaja hallatszott. A nyögés abbamaradt. Más ütötte meg a fülét: csobbanások, loccsanások a sövény túloldalán. És egyszer csak megint ott volt előtte Lonnie: úgy repült át a poros-zöld, szűrős ágak falán, mintha hatalmasat taszítottak volna rajta. Zakója bal ujjja rongyos volt s lefröcskölve valami fekete anyaggal, amely füstölni látszott, ahogy a gödör is füstölgött a gyepek közepén.

- Fuss, Doris!

- Lonnie, mi...

- Fuss! - Lonnie arca halálsápadt volt.

Doris kétségbeesetten forgatta a fejét, nincs-e a közelben rendőr. Vagy akárki. A Hillfield Avenue azonban olyan volt, mintha egy nagy, kihalt város egyik útja volna: sehol sem látta életnek a jelét. Aztán megint a sövényre nézett, és észrevette, hogy mozog mögötte valami, a feketénél feketébb valami - ébenfekete volt, szinte a fény ellentéte.

És meg-megcsobbant.

A következő pillanatban a sövény rövid, merev ágai susogni kezdtek. Doris megbabonázva meresztette a szemét. Az idők végezetéig ott állt volna (így mondta Vetternek és Farnhamnek), ha Lonnie meg nem markolja a karját, és rá nem ordít - igen, Lonnie, aki még a gyerekekre se szólt rá hangosabban soha, ráordított -, ott állna még most is. Ott állna, vagy...

De elrohantak.

Merre? Ezt Farnham kérdezte, de Doris Freeman nem tudta. Lonnie teljesen ki volt fordulva magából, a pánik és az irtózás hisztériát váltott ki nála - valójában csak ennyit tudott. Férje ujjai úgy zárultak össze a csuklóján, mint valami bilincs, és elrohantak - el a sövény felett baljósan magasodó háztól, el a gyepek füstölgő gödörtől. Mindössze ennyit tudott biztosan, a többi homályos benyomások sora volt csak.

Először nehezükre esett a futás, de aztán könnyebben ment, mert lejtőn lefelé haladtak. Újra és újra befordultak. A magas tornácos, lehúzott zöld rolós szürke házak úgy bámultak rájuk, mint vak nyugdíjasok. Dorisnak az is eszébe jutott, hogy Lonnie levetette a zakóját, amire ráfröcskölődött az a

ragacsos feketeség, és eldobta. Aztán végre kijutottak egy szélesebb útra.

- Állj meg - lihegte Doris. - Állj meg, nem bírom tovább! - Szabad kezét az oldalára tapasztotta, mert úgy érezte, vörösre izzított hegyű lándzsát döftek belé.

És Lonnie meg is állt. Már kiértek az előkelő kertvárosból, a Crouch Lane és a Norris Road sarkán voltak. A Norris Road túloldalán tábla tudatta, hogy Slaughter Townen innen csak egy mérföld.

- Talán inkább Town - vetette fel Vetter.

- Nem - felelte Doris Freeman. - Slaughter Townen, e-vel.

Raymond elnyomta a Farnhamtól kunyerált cigarettát.

- Lelépek - közölte, majd közelebb jött, jobban megnézte fiatal kollégáját. - Az én aranyoskámnak jobban kéne ügyelnie magára. Nagy fekete karikák vannak a szeme alatt. Talán túl gyakran süti el a kézfegyverét, mókuskám? - Harsányan felröhögött.

- Hallotta maga már azt a nevet, hogy Crouch Lane? - kérdezte Farnham.

- Biztos a Crouch Hill Roadra gondol.

- Nem, a Crouch Lane-re gondolok.

- Sose hallottam róla.

- És a Norris Roadot ismeri?

- Az Basingstoke-ban van, a főutcából...

- Nem, állítólag itt van.

- Nem... itt nincs ilyen, aranyoskám.

Bár maga sem értette, hogy miért - a nő meg van huzatva, ez fix, gondolta -, Farnham tovább kérdezősködött.

- És bizonyos Slaughter Townenről tudja, hol van?

- Azt mondta, Townen? Nem Town?

- Townen.

- Arról se hallottam soha, de ha hallok, azt hiszem, messze elkerülöm.

- Miért?

- Mert annak idején a druidák touen-nek vagy townen-nek hívták a rituális áldozatok helyét... vagyis azt a helyet, ahol kinyisszantották a maga máját meg a zúzáját, aranyoskám. - És dzsekije villámzárait felhúzza, Raymond elvitorlázott.

Farnham nyugtalanul nézett utána. Ez csak a saját elmeszüleménye, biztatta magát. Amit egy ilyen fafejű és vaskezű zsaru, mint Sid Raymond a druidákról tud, az elfér egy gombostű fején, és még a miatyánkot is rá lehet vésni.

Így van. És még az efféle információk sem változtatnak a tényen, hogy ez az asszony...

- Fél lábbal már biztos a diliházban vagyok - mondta Lonnie, és bizonytalanul nevetett.

Doris az imént az órájára pillantott, s látta, hogy valamiképp háromnegyed nyolc lett. A fény megváltozott, világos narancssárgából sötétvörösbe ment át, ez tükröződött a Norris Road kirakataiban, s mintha alvadt vérrel vontatna be az út túloldalán álló templom tornyát. A nap két sarkán benyomott gömbként ülte meg a szemhatárt.

- Mi történt ott a Hillfield Avenue-n? - kérdezte Doris. - Mi volt az, Lonnie?

- A zakómat is elvesztettem. Meg vagyok én áldva.

- Nem vesztetted el, magad vetted le. Össze volt fröcskölve azzal a...

- Ne beszélj számárságokat! - förmedt rá Lonnie. De a szeme nem volt dühös: szelíd volt, rémült, tétova.
- Elvesztettem, és kész.

- Lonnie, mi történt, amikor átmentél a sövényen?

- Semmi. Ne beszéljünk róla. Hol vagyunk?

- Lonnie...

- Nem emlékszem - mondta Lonnie engedékenyebben. - Minden kitörlődött. Ott voltunk... hallottunk valamit... aztán futottam. Ez minden, amire vissza tudok emlékezni. - És ijesztően gyerekes hangon hozzátette: - Miért dobtam volna el a zakómat? Kedveltem ezt a zakót. Jól ment a nadrághoz. - Fejét hátravetve elnevette magát, borzongatóan őrlt módra, s Doris rádöbbent, hogy bármit látott is Lonnie a sövényen belül, bizonyos fokig meghibbant tőle. Nem volt biztos benne, ő nem járt volna-e ugyanígy... ha látja azt. De ez most nem számított. Ki kellett szabadulniuk innen. Vissza kellett jutniuk a szállodába, a gyerekekhez.

- Fogjunk egy taxit. Haza akarok menni.

- De John... - kezdte Lonnie.

- Ne törődj Johnnal! - robbant ki Doris. - Ez a meghívás nincs rendben, itt semmi sincs rendben, és én taxiba akarok ülni, és haza akarok menni!

- Jó, igazad van. Megyünk. - Lonnie remegő kézzel végigsimított a homlokán. - Egyetértek veled. A baj csak az, hogy taxi nincs egy szál se.

A Norris Roadon, amely széles volt és kövezett, valóban nem látszott semmiféle forgalom. Az úttest közepén régi villamossínek húzódtak. A másik oldalon, egy virágüzlet előtt ódon háromkerekű D-kocsi állt. A saját oldalukon, valamivel odébb, állványára ferdén támaszkodva egy Yamaha motorkerékpár parkolt. Ez volt minden. Hallották, hogy valahol kocsik mennek, ám ez a hang távoli volt, iránya meghatározhatatlan.

- Lehet, hogy ez az út le van zárva, mert javítják - dünnyögte Lonnie, aztán különös dolgot művelt... legalábbis nála különöset, hisz mindig olyan könnyed és magabiztos volt. Hátranézett, mintha attól félne, követi őket valaki.

- Akkor gyalog megyünk - mondta Doris.

- Hova?

- Akárhova. Csak el innen, el a Crouch Endről. Ha innen kijutunk, taxi is lesz. - Egyszerre biztos volt ebben, ha másban nem is.

- Rendben van. - Úgy látszott, Lonnie ezúttal hajlandó teljesen átengedni a gyeplőt Dorisnak.

Elindultak a Norris Roadon a lenyugvó nap felé. A forgalom távoli zsongása változatlan maradt, nem erősödött és nem is gyengült. Akár a lankadatlanul fújó szél. Az elhagyatottság lassacskán kikezdte Doris idegeit. Úgy érezte, figyelik őket, megpróbálta elnyomni ezt az érzést, de be kellett látnia, hogy nem tudja. Lépteik zaja

(HATVANAN VESZTEK ODA A FÖLD ALATTI SZÖRNYŰSÉGBEN)

viszhangként tért vissza. Egyre jobban izgatta, mi történt a sövény mögött, s végül is kénytelen volt újra megkérdezni.

- Lonnie, mi volt az?

- Nem emlékszem - hangzott az egyszerű válasz. - És nem is akarok.

Elmentek egy vásárcsarnok épülete előtt, amely zárva volt - az ablak mögött halomba rakott kókuszdiók olyanok voltak, mint megannyi összezsugorodott fej hátulnézetben. Elmentek egy mosoda előtt, ahol a fehér mosógépeket elhúzták a fakó rózsaszín falaktól, s most úgy festettek, mint halódó ínyekből kihúzott négyszögletes fogak. Elmentek egy szappancsíkos kirakat előtt, amelyben régi tábla hirdette: EZ AZ ÜZLET KIADÓ. Doris valami mozgást vett észre: egy macska leste a szappancsíkok mögül - egy macska, szőrcomókkal és viadalok forradásaival rózsaszínű fizimiskáján. Ugyanaz a szürke kandúr.

Doris magába fordult, számot akart vetni testi-lelki állapotával, s felfedezte, hogy nőttön-nő benne a rémület. Úgy tűnt, belei lomhán körbe-körbe másznak a hasában. Szájában kellemetlen, már-már maró ízt érzett, olyasfélét, mintha erős szájvizet használt volna. A naplemente friss vért sajtol ki a Norris Road macskaköveiből.

Egy aluljáró felé közeledtek. És ott lent sötét volt. Képtelen vagyok rá, közölte vele tárgyilagosan az agya. Képtelen vagyok oda lemenni, ott lent bármi lehet, ne kívánd ezt tőlem, mert képtelen vagyok rá.

Agyának egy másik része viszont megkérdezte, vajon azt el tudná-e viselni, hogy visszamenjenek, hogy megint elvonuljanak az üres üzlet előtt, ahol ez a vándormacska leselkedik (ugyan hogy került ide a vendéglőből?, jobb ezt nem firtatni, sőt gondolkodni se nagyon ajánlatos rajta), elvonuljanak a mosoda furcsa, romos szájanorámája, az Összezsugorodott Fejek Vásárcsarnoka előtt? Bevallotta magának, hogy képtelen volna.

Közelebb értek az aluljáróhoz. Hirtelen egy hat kocsiállóból álló, különös színű vonat (csontfehérre volt festve) robogott át fölötté - vőlegényéhez repülő őrült acél menyasszony. A kerekek alól vakító szikrák rajai szálltak fel. Önkéntelenül mind a ketten hátraléptek, de kiáltani csak Lonnie kiáltott. Doris ránézett, és látta, hogy az elmúlt óra alatt nagyon megváltozott: eddig soha nem volt ilyen, és nem is gyanította, hogy egyszer ilyen lesz. Haja valamiképp szürkébbnek látszott, és bár Doris azzal nyugtatta meg magát - amennyire tudta -, hogy ezt a sajátos fény okozza, ennek a hatására döntött. Lonnie nincs olyan állapotban, hogy visszamehetnének. Marad tehát az aluljáró.

- Gyere - mondta, és megfogta Lonnie kezét. Gyorsan és határozottan fogta meg, hogy férje ne érezze, mennyire remeg az övé. - Minél előbb, annál jobb. - Előrement, és Lonnie engedelmesen követte.

Már majdnem átértek - igazán nagyon rövid ez az aluljáró, gondolta Doris könnyelmű megkönnyebbüléssel -, amikor a kéz megragadta a felsőkarját.

Nem sikoltott. Tüdeje mintha összelappadt volna, akár két kis összegyűrt papírzacskó. Értelme szeretett

volna kilépni testéből, és egyszerűen csak... elrepülni. Lonnie kihúzta kezét az övéből. Úgy tetszett, nem tudatosan. És kiment a másik oldalon - Doris egy pillanatra még látta magas, karcsú sziluettjét az alkony véres-haragos színeiben megmártózva, aztán eltűnt.

A karját megragadó kéz szőrös volt, akár egy majomé. Gátlátalan durvasággal a betonfal, a hozzá támaszkodó vaskos, roskadt alak felé fordította. Két betonpillér dupla árnyéka esett ide, s Doris csak egy alakot tudott kivenni... egy alakot és két világító zöld szemet.

- Adjon nekünk egy bagót, tündibündi - mondta egy reszelős kültelki hang, s Doris orrát nyers hús és bő zsírban kisütött krumpli szaga csapta meg, majd valami édeskés, borzalmas bűz, a személgöndörök fenekén leülepedő maradványok bűze.

A zöld szem macskaszem volt. És Dorist megszállta a szörnyűséges bizonyosság, hogy ha ez a roskadt alak netán kilép a kettős árnyékból, megint látnia kell a fehéres hályogot, a rózsaszínű, heges redőket, a szürke szőrpamacsokat.

Kitépte magát, hátrált egy-két lépést, s úgy rémlett neki, valami átszeli a levegőt mellette. Egy kéz? Karmok? Fújás, sziszegés...

Fent újabb vonat viharzott át. Óriási volt a robaj, észbontó. A korom úgy hullott, mint holmi fekete hó. Dorist elkapta a pánik, futott, futott, már másodszor ezen az estén, nem tudva, hová... meddig...

Akkor eszmélt fel, amikor rádöbbsent, hogy Lonnie eltűnt. Félájultan dőlt neki egy mocskos téglafalnak, nagy kortyokban, kínlódva nyelte a levegőt. Még mindig a Norris Roadon volt (legalábbis azt hitte, hogy ott van, mondta a két rendőrnek: a széles úttest még mindig kövezett volt, középen a villamossín), de az elhagyatott, pusztuló üzleteket elhagyatott, pusztuló áruházak váltották fel. DAWGLISH SONS - állt az egyik koromfogta cégtábláján. Egy másiknak a homlokzatára az ALHAZRED nevet mázolták valaha, de a festék éppúgy megfakult, mint a téglafal. A név alatt arab írás: a jellegzetes vonalak és kacsaringók.

- Lonnie! - kiabálta. Visszhang nem volt, s a kiáltás nem jutott messzire, a csend ellenére (nem, a csend nem volt teljes, mondta nekik, még mindig lehetett hallani a forgalom zsongását, és talán valamivel, de nem jelentősen, közelebről). A férjét jelző szó úgy bukkant ki a száján és esett a lába elé, akár egy kődarab. A naplemente vérvörösét a félhomály hűvös hamuszürkéje követte. Dorisnak most először jutott eszébe, hogy az éjszaka esetleg itt éri a Crouch Enden - ha ez még valóban a Crouch End -, s ettől még jobban megrémült.

Doris közölte Vetterrel és Farnhammal, hogy ami őt illeti, ő nem gondolkodott a dolgokon, nem igyekezett logikus magyarázatot találni rájuk a telefonfülkéhez való megérkezésük és a végső szörnyűség közt eltelt, ismeretlen hosszúságú idő alatt. Egyszerűen csak reagált, mint egy ijedt állat. És íme, egyedül maradt. Vissza akarta kapni Lonnie-t, ezt tudta, de ennél többet alig. Azon kétségkívül nem törte a fejét, mi lehet az oka, hogy ez a városrész, amely a Cambridge Circustól semmiképp sincs öt mérföldnél messzebb, ennyire kihalt.

Doris Freeman, férje nevét kiáltozva, elindult. A hangja nem keltett visszhangot, de a lépte igen. A Norris Roadot kezdték betölteni az árnyékok. Fent az ég közben bíborvörösre változott. És, bár ez talán a félhomály vagy a saját kimerültsége torzító hatása volt, úgy látszott, hogy az áruházak éhesen az út fölé hajolnak. Úgy látszott, hogy az ablakok, amelyekre évtizedek - talán évszázadok - szennye tapadt, őt bámulják. És a nevek a cégtáblákon egyre furcsábbak lettek, egyenesen hóbotosak vagy legalábbis kimondhatatlanok. A magánhangzók rossz helyen voltak, a mássalhangzók pedig annyira összetorlódtak, hogy nincs emberi nyelv, amely boldogult volna velük. CTHULHU KRYON - állt az egyik cégtáblán, alatta az arab írás cirkalmi. YOGSOGGOTH - kürtölte egy másik. R'YELEH - hirdette egy harmadik. És volt egy, amely különös élességgel vésődött bele a memóriájába: NRTESEN NYARLAHOTEP.

- Hogy tudott megjegyezni ilyen zöltségeket? - kérdezte Farnham.

Doris Freeman lassan és fáradtan megrázta a fejét. - Nem tudom. Fogalmam sincs. Olyan volt az egész, mint valami lidérces álom, amit az ember szeretne rögtön elfelejteni, ahogy felébred, csak hogy ez nem foszlik szét, mint a legtöbb álom, ez rátelepszik az emberre, és nyomasztja, nyomasztja.

Úgy rémlett, a Norris Road a maga kövezetével, az úttestet kettészelő villamossíneivel a végtelenbe visz. És Doris, bár továbbkutyagolt - el se tudta képzelni, hogy még futni is bír, noha később, mint elmondta, csakugyan futott -, már nem kiáltozta Lonnie nevét. Iszonyatos, a csontja velejéig hatoló félelem kerítette hatalmába - nem hitte volna, hogy bárki emberfia képes legyen elviselni ekkora félelmet anélkül, hogy beleőrülne vagy holtan esne össze. Egyetlen módon tudta csak kifejezni félelmét, és még ez is, mondta, legfeljebb kezdi áthidalni az esze és a szíve közt támadt szakadékot. Amint mondta, az volt az érzése, már nem is a földön jár, hanem egy másik égitesten, olyan helyen, amely annyira idegen számunkra, hogy az emberi elme semmit sem ért belőle. Mintha mások lettek volna a szögek... Mintha mások lettek volna a színek... Mintha... de kár erről beszélni.

Nem tehetett mást, bandukolt tovább a szilvakék színű ég alatt, a hátborzongatóan feltornyosuló épületek között, s reménykedett, hogy egyszer mégiscsak vége lesz ennek.

Vége lett.

Két alakot vett észre maga előtt a járdán - a gyerekeket, akiket még Lonnie-val együtt láttak. A fiú a kislány hitvány kis copfjait simogatta karomszerű kezével.

- Itt az amerikai nő - mondta a fiú.

- Eltévedt - mondta a lány.

- Elvesztette a férjét.

- Eltévesztette az irányt.

- Megtalálta a sötétebbiket.

- Az utat, ami a kürtőbe visz.

- Elvesztette a reményét.

- Megtalálta a Csillagok Síposát...

- ...a dimenziófalót...

- ...a Vak Dudást...

Egyre gyorsabban követték egymást a szavak, egyre pergőbb lett a litánia - nyelvük akár a motolla. Doris beleszédült. Az épületek előrehajoltak. Az égen megjelentek a csillagok, ám ezek nem az ő csillagai voltak, nem azok, amelyekhez kislány korában a fohászaik szálltak, amelyek alatt fiatal nő korában udvaroltak neki, ezek örült csillagok, tébolyult csillagképek voltak, és a fülére tapasztotta a kezét, és a keze nem tudta kirekeszteni a hangokat, és végül is ráripakodott a gyerekekre:

- Hol a férjem? Hol van Lonnie? Mit csináltak vele?

Csend lett. Majd a lány ezt mondta: - Odalent van.

A fiú: - Elment az Ezergidás Kecskével.

A lány elmosolyodott - mosolya kaján volt, csupa gonosz ártatlanság. - Muszáj volt elmennie, nem igaz?

Rajta volt a jel. Maga is el fog menni.

- Lonnie! Mit csináltak a...

A fiú felemelte a kezét, és magas, fuvalázó hangon hadarni kezdett - Doris Freeman nem értette a szavait, ettől a hangtól azonban annyira megrémült, hogy kis híján esztét veszítette.

- És ekkor megmozdult az út - mesélte Vetternek és Farnhamnek. - A kövezet hullámszerű kezdett, mint valami szőnyeg. Felpúposodott és lelapadt, felpúposodott és lelapadt. A villamosok kiszabadultak és a levegőbe repültek... emlékszem erre, emlékszem, hogy a csillagok fénye megcsillant rajtuk... és aztán maguk a macskakövek is elszabadultak, először egyenként váltak le, aztán csomókban. És csak úgy elrepültek, bele a sötétségbe. Amikor leváltak, recsegés hallatszott. Morajlás, recsegés... gondolom, földrengéskor hallani ilyet. És... lassan előtűnt valami...

- Micsoda? - kérdezte Vetter. Előredőlt, szemét a Doriséba fúrta. - Mit látott? Mi volt az?

- Polipkarok - felelte Doris lassan, akadozva. - Azt hiszem, polipkarok voltak. De olyan vastagok, mint a vén indiai fügefák, mintha mindegyik ezer kisebből volna... és voltak rózsaszínű dolgok is, afféle szívókák... némelyik viszont arcnak látszott... az egyik épp Lonnie arcának... és mindegyik a haláltusáját vívta. Alattuk pedig, az út alatti sötétségben - igen, odalent - valami más volt. Ott mintha szemek...

Hangja elcsuklott, egy ideig nem tudta folytatni, és mint kiderült, valójában nem is volt több mondanivalója. A következő mozzanat, amelyre elég világosan emlékezett, az volt, hogy egy - zárva levő - újságosbolt bejáratában kucorog. Talán még most is ott volna, mondta a rendőröknek, ha nem látja, hogy mindkét irányban autók haladnak el, s az utcai szódiumlámpák fénye nem nyugtatja meg valamennyire. Ketten mentek el előtte, s ő még jobban behúzódott az árnyékba - félt a két gonosz gyerektől. De látta, hogy ezek nem gyerekek, hanem egy tizenéves fiú és lány, akik kéz a kézben sétálnak. A fiú az új Martin Scorsese-filmről beszélt.

Doris kióvakodott a járdára, készen arra, hogy bármely pillanatban visszameneküljön biztos rejtekébe, de erre nem volt szükség. Ötven méterrel odébb közepesen forgalmas útkereszteződést látott, a közlekedési lámpánál személy- és teherkocsik álltak. A túloldalon ékszerüzlet volt, kirakatában nagy, megvilágított órával. A kirakatra ugyan harmonikarendszerű acélrácsot húztak, de így is ki tudta venni, hány óra. Öt perc hiányzott a tízhez.

Elment tehát az útkereszteződésig, de az utcai lámpák és a forgalom bátorító zajai ellenére lépten-nyomon rémülten hátranézett. Fájt mindene. Sántított, mert az egyik cipősarka letört. Hasában és mindkét lábában néhány izma meghúzódott - főképp a jobb lába sajgott, alighanem nagyon megerőltette.

Az útkereszteződésnél látta, hogy valamiképp visszakerült a Hillfield Avenue-ra, s a másik út a Tottenham Road. Az egyik lámpa alatt egy hatvan körüli nő, akinek szürkülő haja itt-ott kibújt a rongy alól, amivel lekötötte, egy hasonló korú férfival beszélt. Mindketten úgy néztek Dorisra, mintha kísértetet látnának.

- A rendőrség - nyögte Doris Freeman rekedten. - Hol az őrszoba? Amerikai állampolgár vagyok... Elvesztettem a férjemet... Szükségem van a rendőrségre.

- De hát mi történt magával, kedves? - kérdezte az asszony, nem barátságtalanul. - Úgy néz ki, mint akin átment az úthenger, ez tény.

- Autóbaleset? - érdeklődött a társa.

- Nem. Nem... nem... Kérem, van itt a közelben őrszoba?

- Itt egyenest a Tottenham Roadon - mondta a férfi. Zsebéből elővett egy csomag Playerst. - Rágyújt? Úgy nézem, ez jól tenne magának.

- Köszönöm - mondta Doris, és kivett egy cigarettát, noha már majdnem négy éve abbahagyta a dohányzást. A férfi felkattintotta és odatartotta öngyújtóját, de ügyeskednie kellett, hogy a cigaretta táncoló vége meggyulladjon.

A ronggyal lekötött hajú nőre pillantott. - Egy kicsit itt hagylak, Evvie, elkísérem a hölgyet. Hogy baj nélkül odaérjen.

- Megyek én is, mér' ne mennék - mondta Evvie, és átkarolta Doris vállát. - Szóval mi történt, kedves? Valaki megpróbálta kirabolni magukat?

- Nem - felelte Doris. - Az... én... én... az út... volt ott egy félszemű macska... az út megnyílt... Láttam... és mondtak valamit egy Vak Dudásról... Meg kell találnom Lonnie-t!

Tudta, hogy összefüggéstelenül beszél, de képtelen volt világosabban kifejezni magát. És ami azt illeti, mondta Vetternek és Farnhamnek, annyira azért nem beszélt összefüggéstelenül, mert kísérői úgy húzódtak el tőle, mintha Evvie kérdésére azt felelte volna, hogy megkapta a bubó-pestist.

A férfi ekkor ezt mondta: - Újra megesett - Doris legalábbis így értette.

A nő mutatta az irányt: - Arra egyenest, ott az őrszoba. Gömbök lógnak előtte. Meg fogja ismerni. - Azzal mind a ketten odébbálltak, igencsak szapora léptekkel. A nő egyszer visszanézett; Doris Freeman látta tágra nyílt, fénylő szemét. Két lépést tett utánuk, maga se tudta, miért. - Ne jöjjön közelebb! - rikácsolta Evvie, a szemmel verés elleni jelet formálva kezével. És hozzásimult a férfinak, aki átkarolta. - Ne jöjjön közelebb, ha megjárta Crouch End Towent!

Aztán eltűntek az éjszakában.

Farnham közrendőr most ott állt, hátát az ajtófélfának vetve, a közös helyiség és az irattár fő helyisége közt - ámbár a lezáratlan ügyek anyagait, amikről Vetter beszélt, bizonyosan nem az utóbbiban tartották. Farnham az imént csinált magának egy csésze friss teát, és szájában cigaretta füstölt - az utolsó a csomagjából, mert az amerikai nő is elszívott jó párat.

Doris Freeman visszament a szállodájába egy ápolónő kíséretében, akit Vetter hívott ide - az ápolónő mellette marad reggelig, s akkor majd eldönti, kórházba kell-e mennie Mrs. Freemannek. A gyerekek miatt ez nehéz lenne, vélte Farnham, s lévén az asszony amerikai állampolgár, szinte biztosra vehető, hogy nagy hűhóval járna. Szerette volna tudni, mit mond majd a két kicsinek, amikor felébrednek reggel, feltéve, hogy egyáltalán képes bármit is mondani nekik. Vajon leülteti-e őket maga elé, és elmeséli, hogy a papát felfalta a Crouch End Town-i

(Towen-i)

nagy gonosz szörnyeteg, a mesebeli emberevő óriások méltó párja?

Farnham fintort vágott, és letette a teáscsészét. Ez nem az ő gondja. Mrs. Freeman, akár jó ez neki, akár nem, számonkérés, vita tárgya lett az amerikai nagykövetség és a brit rendőrség között, aprócska zseton a kormányok nagy játszmájában. De ez már nem Farnhamre tartozott; ő csak egy egyszerű rendőr volt, aki legszívesebben elfelejtette volna az egészet. És úgy látta, a legjobb az lesz, ha a jelentést is Vetter írja meg. Hiszen Vetter nyugodtan odakanyaríthatja a nevét egy ekkora rakás zöldség alá is: öreg ember, elhasználódott. Még akkor is közrendőr lesz, éjszakai szolgálatra beosztva, amikor majd megkapja az aranyórát, a nyugdíját és az olcsó lakást a várostól. Farnham viszont emelkedni akart, a lehető leghamarabb őrmesterré előlépni, s ezért kerülnie kellett minden ballépést.

De ha már Vetterről van szó - hol kujtorog? Igazán teleszívhatta már magát éjszakai levegővel, jó ideje elvan.

Farnham átment a közös helyiségen, és kilépett a szabadba. Megállt a két világító gömb alatt, és szétnézett a Tottenham Roadon. Vetter sehol. Hajnali három volt, s a csend olyan vastagon és egyenletesen takart be mindent, akár egy szemfedél. Hogy is van az a Wordsworth-sor? "E nagy szív, ím, megállt, megpihent" - vagy valami efféle.

Lement a lépcsőkön, megállt a járdán, s ekkor egy icipici szorongást érzett. Ez persze ostobaság volt, és meg is róttta magát, amiért engedte, hogy ennek az asszonynak a rémhistóriája ennyire megfészkeljen a fejében. Talán megérdemli, hogy féljen az olyan kemény zsaruktól, mint Sid Raymond.

Lassan elindult a sarok felé, abban a reményben, hogy összetalálkozik az éjszakai sétájáról visszatérő Vetterrel. De tovább nem akart menni; ha az őrszoba akár csak néhány percre is üres marad, és ez kitudódik, alaposan ráfizetnek. Kiért a sarokra, és körülnézett. Különös, de itt mintha az összes szódiumívlámpa elaludt volna. És az utca képe egészen más lett nélkülük. Vajon jelenteni kell ezt? - tűnődött. És hol van Vetter?

Egy kicsit még továbbmegy, határozta el, utánanéző, mi akar ez lenni. De nem cselleng el. Az őrszobát egész egyszerűen nem szabad hosszú ideig szolgálatos nélkül hagyni.

Csak egy egész kicsit.

Vetter alig öt perccel Farnham távozása után ért vissza. Farnham az ellenkező irányba ment, és ha Vetter egy perccel előbb jön vissza, még láthatta volna fiatalabb kollégáját, amint egy ideig habozva áll a sarkon, hogy aztán beforduljon, és eltűnjön - örökre.

- Farnham?

Semmi válasz, csak a falióra halk nesze.

- Farnham? - kiáltotta ismét, aztán tenyerével megtörölte a száját.

Lonnie Freemant nem sikerült megtalálni. Felesége (aki már kezdett öszülni a halántéka táján) végül is visszarepült Amerikába a gyerekeivel. A Concorde-dal. Egy hónappal később öngyilkosságot kísérelt meg. Kilencven napot töltött egy szanatóriumban, és állapota sokat javult. De olykor, ha nem tud aludni - ez a leggyakrabban olyan éjszakákon fordul elő, amikor a nap vörös és narancsszínű labdaként nyugszik le -, bemászik járható szekrényébe, a lecsüngő ruhák alatt egészen a hátsó falig kúszik, s puha ceruzával újra és újra felírja rá: Óvakodj az Ezergidás Kecskétől! Úgy látszik, ettől valamiképp megkönnyebbül. Robert Farnham közrendőr feleséget és egy kétéves ikerpárt - kislányokat - hagyott hátra. Sheila Farnham egy sor dühös levelet írt kerülete parlamenti képviselőjének, váltig állítva, hogy itt valami folyik a háttérben, valamit eltussoltak, hogy az ő Bobját rávették, vállaljon el egy titkos, veszélyes megbízatást. Mert Bob bármit megtett volna, csak hogy őrmester lehessen - ezt Mrs. Farnham többször is közölte a képviselőjével. E jeles személyiség később már nem is válaszolt a leveleire, s körülbelül abban az időben, amikor Doris Freeman kijött a szanatóriumból - ekkor már majdnem egészen fehér volt a haja -, Mrs. Farnham visszaköltözött Essexbe, ahol a szülei éltek. És végül hozzáment valakihez, aki biztonságosabb területen dolgozik - Frank Hobbs lökhárítóellenőr a Ford szerelő részlegében. Természetesen el kellett válnia az ő Bobjától - az indok "hűtlen elhagyás" volt -, ezt azonban könnyen el lehetett intézni.

Vetter idő előtt nyugdíjaztatta magát, körülbelül négy hónappal azután, hogy Doris Freeman bebotorkált a Tottenham Lane-i őrszobára. És valóban beköltözött egy kétszobás első emeleti lakásba Frimleyben, amit a várostól kapott. Fél év múlva holtan találták, kezében egy doboz Harp sörrel - szívroham végzett vele.

És a Crouch Enden, amely csakugyan London egyik legcsöndesebb külvárosa, időről időre különös dolgok történnek még ma is, és úgy hírlik, többen eltévedtek. Némelyek örökre.

(Somogyi Pál László fordítása)

* Crouch a. m. kuporogni (A ford. megjegyzése.)